

রাসী মজ

অখিলুগী মঙলান
রাভেনে খুমুকম

লেশাবী মপুং ফায়ে। পুণ্ডিগুগদি লুম্বন থবন। মশমু থায়েগুগদি লোক লোক লাউনা লেংপাক...

ইকাইখিঙম হৌই। নুমিং চুগ্লা অখুইলুগী পামদা পালল শক্তি পুয়া ফুদেভুনা শুরুকুনা মশা গোকথবদি লায়রানু। মনুং হেৰে নীশিকলুনা লনচিপু মেশা নুংউইরকপনা নতনা হোয়া...

মরমদি ইয়ুতুপা চানা থক্ৰা করিমত্ৰা লৈশিগুগ্ৰে। যুমখনেবদগী পুশিগুগ্ৰা চারিগনি। অখুইলু মমায়ু লেখেচক্ৰা কাৰিক্ৰমা হমাং মরীকণিনু বিকিচা লোৱা...

মিংচং

কল্পৰ লৈকং থুগাইদুনা পাৰী হৌই। আচৌবা পাৰীমু নুশিৎনা ফুকতোকই। অকনবা নুশিৎকী বেগ চীংশাংনা থখলি।

ডা. শ্ৰীকমল সিংহ

মণিপুরী পাউছ - পাউৰৌ, পাউতাক

- ১১৩. ইখুং খোকপমইং তৰা - য়ায়া বান শুব নোয়া।
১১৪. ইখুংতৰা - থওই উশিতৰা মওং। থাক হফনা থবন।
১১৫. ইখুংদুৰ ফাকচিলা - য়ায়া উশিতনা তৌবা ডাঙৰ।
১১৬. ইখুংদা থাংবা য়ালাকও ই খোক্তৰা - পং তংলবা, লৌইনা তেলবা, লৈশা পায়ল।
১১৭. ইখৌবাং মীয়াইবা পুসি লেতা তামিংগাইনি - ইশাণী ইখৌই থওইব্রবদি মায় পাৰুপা ওমদে।
১১৮. ইখুংকাংলকপা - থওই উংশিংলক্ৰবা, লম হেলেকপ।
১১৯. ইখুংকাংলো - থাক য়ায়া হফনা লৌবা উশিৎতৰা।
১২০. ইনাক কোৱাক খুনা - নুংইই হাইফনা পানবা।

জনক্য নিতি

অপঙৰা মীনা অয়ুতী মঙল জুৱা শামদুনা, নুশিলগী মতননা নুপী নহা লোয়ানুনা অদুগা নিয়ুংদাগী মতননা হুৱানুনা মাঙহুই।
(ভবনানীসমক) মখুংনা লৈ পৰে হেবেলিবা, মখুংনা লৈ পৰে হেবেলিবা, মখুংনা লাইনেম ইরিবা মফ্ৰা হুইদগী নুংইই হাইফনু নন্দুনা লৌই।
- কবিনা উনবা কৰি লৈ, নুপীনা তৌবা ওমদৰা কৰি লৈ? যু থক্ৰা মীনা হায়বা ওমদৰা কৰি লৈ? হায়রিবশিৎ তিক খায়রিবা অদুতী মইং মওং হেবেলি।
- খাঙৰা কমা মায়োকৰবদি লাইৰবদি থৌইবা ৰাৱেই, অচৰা ফিনু লুনা শীজিবৰা হফনা হেবেলি, হাউতৰা চীপ্ৰাকস ফজনা থোঙঙপা শানা চাৱৰদি অমঙৰা পীৱেই, অখীবা শত্ৰমস অথুয়া ৰাভাং, ফজৰা লমভং অমসুং নীশিৎনা মী লোয়নবা হেবেলি অৱাৰা ওইহৌই।
- লন ৰাংপৰ লাইৰবা কৌদে, বিদা লৈবু, দৈনাক খুনা কৌই, তৌইগুগুং মইং হেবেলি হীৰম খুদিদা ৰাংলবনি।
- থোঙ থাউংউতাং য়েংগনি সিমিং থঙুইত্ৰেতা

হন্দোকপাঃ ককচিংতাম ব্ৰজমনি শৰ্মা

মণিপুরি পাউথোং

- ১১১. শৰুনা পঞ্জিবা ইৱেই অজংবনা লৈওনবা-
১১২. মুক্ৰে মুক্ৰেদি হায়নবা চাবদি যাদবা-
১১৩. মদিং চায়া পানবা চীং কাৰা-
১১৪. ময়াই কোৱৰী কিশি মানবী অয়োই-
১১৫. মশানা মশাণী মদিং পাংকৌনা কৌবা-
পাউথোংবিং অসি মফংগী নোয়োইজিৎগী লমই অগিমা কোঙমোকচগনি।

কাৰু-ৰানি খঙজীনিবিলু

গত্ৰা হাৰ মতীক চানা হাৰীয়ে হায়ৰবিং? - যুগদী গত্ৰা থাৰ হৈপাল-লৈপালশিৎনা হুইইদগী কৰা মখলগী হাৰ চাং চপ-চানা ফক্ৰবিনকীদগত্ৰা যুদা চাৱিৰা য়েগ্ৰমণী কাৰুৰা মকুশিৎ অৱেচা হন্দোকপিশিৎগনি।
গত্ৰম মকুশিৎ অদু মওং তনা খুইত্ৰিগৰা অহী অৰা লোনা পালদা ৰাওগা সিমিংল তীৎনা থখিৎ। অদুগুগা সিমিং অদুনা গত্ৰাণী হৈপাল-লৈপালশিৎনা চাৰ্ভিৰবিং য়ায়া কৈ হায়না মী লৈনবা বেজনিমকশিৎ হায়ৰি।
গাজৰু মতম শাংনা তথং-তথং তেজা লৈনববিং হায়ৰবিং? - কৈলবদগী লৈৱকপা নত্ৰগা ইখোলাদগী ফুকপা গাজৰু মতম শাংনা পথ-পুথখদনা থখিনবদগীমদি ক্ৰিভ্ৰা থখিৎকপু, মঙাল ফবনা অদু নুশিৎহিৎ ফবনা অমৰা জগা অমদা শাংনাকু।
থখিৎ, চামচোকপিক্ৰু, চেৰ-চেবাওনাচিবেদু হাপটীনিবিক্ৰু।
ভলবনু প্ৰান্দা মতম শাংনা তথং-তথং তেজা লৈনববিং হায়ৰবিং? - গাৰ্ভিগী হেৰুগা গত্ৰা লেভেংবিৰণা ওলাবপু মতম শাংনা তথং-তথং তেজু। হৈনববিং হায়ৰবিং ওলাববিং হুইদী মায়োলনা যুৰি থাউ খাজীক-খাজীক তৌৱীগা সিমিং ৰাওগা গত্ৰা থখিৎ।
গী পুথকৰুপা ফবনবিং হায়ৰবিং? - যুগদা থৰিবা শাসোমণী বী (clarified butter) অমদি দালাওগা অতৌ বী মফশিৎনা পুথকৰুপা মতম শাংনা মতম হেৰেববিং চত্ৰা মনা ও-ই হাপটীনিবিৰণা মেথক। থাংকুনা অমুত্ৰ শৌলেকফববিং।
(যুগদা লক হুৱা পুথোভুনা কৌপী লিপি কৰা য়োমৰা সনযোঙ পট্ৰিকেশনগীমক মণিভ কেশপনা নোমজিন্দুনা বেভঙা লাইৰিক "কম ৰানি খঙজিনবিয়ু" দগী লৌথোক্ৰা)

লেশা পাখঙ অনীদু নোংমা নোংম্বী নকশিৱক্ৰুনা লৌনা লৈনেৰে। নুশিৎনা ইনাজে লেঙন লৈগৰু নিপা ওইবা কনানা কৰি পেনবা অমুক লৈৱমখিৎ? অসুগা পামদগী লেজকপা মই-মৰো অমদি অতৈ পোখোকশিৎ লনচিপু মশানা তমোংনা বাজাৱা চুগ্ৰা হেৰে হেৰে য়োই অদুগা মদুদী ফলকপা শেলনা যুগদী অৱাং অপা পুগা মনা তৈৱকই।

মীয়েই মীয়েনবক নওক্ৰসু মীয়া চিগ্ৰা পাঞ্জৰিবা ইয়ুগী থৌপুৰা লনচিপু মশা ওম্ৰেতে। অকনবা অক্ৰু লাইহৌইনা নাৱে। খুদী মাইনবা মদু কৰা শোৱে, লাই কৰা থুৱেপ্ৰে, মনা মশীং কৰাণী শোৱা মখল মখা কৰাণী হীৰাক চাৱে। অদু থবা কৌবা তৈৱি। ফখিভা হায়বু হেইতিৎ থা অমরোম ফাৱক্ৰে। অদুনা যুগদী চান থক্ৰনচিবা হীৰম কৰাণা অৱাং পতনা পীং থক্ৰে।

ইয়ুগী লৈৱ চাৱৰ থাৰা থাৰা উক্ৰৰা মাদুদী অফলদনা হায়ৰকই, "ইমা, খুদী ইমাইনিশিংও ইনাইগা ঐথোয়ানী মথৰা ময়ানী থবক শূৱেৱে য়াওক্ৰে?" অখুইলু পটিমু পাল্লা পীদা। মওন মওন মদি ইয়ুগী তৌবশিৎনু উক্ৰনা ইনখলক্ৰিগী মাদুদী অনীদুনা হায়ৰক্ৰিগুদা মপুগী নুশিবা ফাওক্ৰেই।

মনানা তুনিম লৈৱিবৰা য়াৱৰনি হায়দুনা লৈশাৰী ম্যা অনীদু মাদুৱাশিৎগী মত্ৰতা বি আৰি টি এককী লমৰী শেখৰী থবক ৰাওবা চাওবা চাওৱে। অখুইলু মতা অতৌকপা অনাৰা মপুগাইবু ফক্ৰশেৱনবা হুং বাসোকপা অত্ৰে। অখুইলুনা মপুগাইবু চাক চানবা পুশিৱকই।

লনচিপু হায়ৰকই, "চীমে ইথা খাই কৰিমতা চনীবা পোতে। লায়ু ফাওৱে।" "কয়ানি শ্ৰুৱে। নডনা উত্ৰপ তাবওম লৌনা কৰিতাত চাৱিভবনে? খুদী খুইইগী পালৰবা ওইৱেৱা মওন অমগী হাইফনু? মীকুণ্ড হুৱক্ৰবিভ্ৰা হুইহৌই। নীশিৎগী লোজকপু মাইফি কাৱে অথাইবী শিৱেই সিলিসু হিৱু কপ্তি মীতে চুৱা মমিতাত ওইহৰে নোবোল ফজৰু মীতে মেশাশু লোমহিদি মক লুকুথৰে।

লৈৱিৰা লোংকুনা ইমাগী অশেঙবা মাদাও কৈৱৰা অমত শিখৰিবা পীৱংম তেথোক্ৰা লেপ্ৰনা ইমাগী মাৰ্চি মাইপকগী ত্ৰুৱা চাওক্ৰনি ইমাগী থমোয়ামু।

খান্দি মেহৌৱে

লাপা চক্ৰীবা লাইৎ ইমাগী চীমোৱা উৱা নখোইনু খান্দি মেহৌৱে চীমাইনে কনানা মুখংনি ইমাগী মৌক খঙবীদনা লৌথোক্ৰি কনানা উবীদনা নুশি খঙড' হুইশিৎনা হুৱা হেবেইং ঐগী ইমা।

অখিৎনা থেংপবদা

তালৌ অহিনা থেংলবা লনপুগাণী লেঙেল ভাখিৎ নিল্লা পুগা মাংগ্ৰে। অমদগী বিজনা কুৱগা য়াৰা থেংল নখৰে পোথাবে অপি পাংখক ওইনা অৱা নুংইই পুগা নিংইইদনা। অথোৰা অহিৎনি মিকপ থোক্তুনা খুংতা কৰম চেনা পাইনু। ৰাখলগী ইপাত্তা অওনা

শিৱ

মাণেপদা শান্তি

পায়ৰি লৈনিঙম অৰাৰা মফদনা ধল্লি ৰাখল শবাৱৰা অতিয়াওম, পায়ৰনি ইৱমদামদিদী তুকাং খুৎনা চংলসি ফজৰবা ৰাখল পুদুনা গ্ৰন্থি মায়েদনা শান্তি।

পঙনা পান্দি তাইংপদা

ইৱো মেবি, কেশোমে হৈৱাম পুই মপাল লাইনেইগী লৈৱেলে লাইলি যুদাম মৈৱা মেকুং কংকুনা খুৱুদী অৱৰা অহকুপা লাইনি খঙদুনা।

থোকহুৱগিনু

পুঞ্জিগা লাগপা দিগিলাং থাংলি ঐনা চোনা মথঙা মিশামি জনবা মেঙালসি।। ৰাখলগী সিপোই তেৱৰবাং থেংবা নিশিঙ লেৱাই তেৱৰবাং থেংবা শোকংতৰা দিগিলাং খজিকত য়েংচিগি ঐনা বেই ম্যা অমদা হেংৱনি ঐনা অমত্ৰগী অচিকপগী মিশেং থাংবগী মতগণা থেংনবা।।

কাৱনা ঈশৈ ক্ৰেশকপা

পুণ্ডি নুশিৎনা নৈৱক্ৰে ময়াই কাৱে নুশি চৌনা, থৌবন পুঞ্জি চাৱেৱিঙে কাৱনা চৈথেংনা হৈৱামলে। কনাবা থাজেৱে থমোয়ামিদি নাইতৌৱা তাৱৰবা ওচিদি নুশিবা নঙগী শঙ্ৰা ৰাখল ঐগী লাংত্ৰুহুৱে।

থোকহুৱগিনু

পুঞ্জিগা লাগপা দিগিলাং থাংলি ঐনা চোনা মথঙা মিশামি জনবা মেঙালসি।। ৰাখলগী সিপোই তেৱৰবাং থেংবা নিশিঙ লেৱাই তেৱৰবাং থেংবা শোকংতৰা দিগিলাং খজিকত য়েংচিগি ঐনা বেই ম্যা অমদা হেংৱনি ঐনা অমত্ৰগী অচিকপগী মিশেং থাংবগী মতগণা থেংনবা।।